

Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра теорії та методики навчання мистецьких дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач
кафедри

_____ О.В.Мартиненко
“ ____ ” _____ 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти

**ПРАКТИКУМ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ
(ОСНОВНИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ, ДОДАТКОВИЙ МУЗИЧНИЙ
ІНСТРУМЕНТ, ОРКЕСТРОВИЙ КЛАС)**

Спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-професійна програма «Середня освіта
(музичне мистецтво та англійська мова)»

Факультет психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Бердянськ, 2021

Робоча програма з дисципліни «Практикум інструментально-виконавської підготовки (основний музичний інструмент, додатковий музичний інструмент, оркестровий клас)» для здобувачів вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-професійної програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)»

Розробники: кандидат педагогічних наук, доцент П.Б.Косенко
кандидатка педагогічних наук, доцента С.М.Сергієнко
кандидат педагогічних наук, доцент Ю.В.Смаковський

Робочу програму погоджено проектною групою освітньої програми «Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)» та схвалено на засіданні кафедри теорії та методики навчання мистецьких дисциплін

від “___” _____ 2021 року (протокол №___)

Завідувач кафедри теорії та методики навчання
мистецьких дисциплін

_____ (підпис)

(Мартиненко О.В.)
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

_____ (підпис)

(Бурназова В.В.)
(прізвище та ініціали)

© БДПУ, 2021 рік
© Косенко П.Б., 2021 рік
© Сергієнко С.М., 2021 рік
© Смаковський Ю.В., 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>01 Освіта/Педагогіка</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність <u>014 Середня освіта (Музичне мистецтво)</u> (шифр і назва)		
Модулів – 3	Освітньо-професійна програма: <u>Середня освіта (музичне мистецтво та англійська мова)</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів–12		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 180		Семестр	
Мова навчання: українська		1–2-й	1–2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Практичні	
		20	8
		Індивідуальні	
		40	12
		Самостійна робота	
		120	160
Вид контролю:			
залік	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – ауд. 33% : сам. 67%

для заочної форми навчання – ауд. 11 : сам. 89%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – підготувати студентів, майбутніх учителів музичного мистецтва, до володіння музичним інструментом на рівні, необхідному для реалізації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти, сформувати уміння та навички сольного та колективного виконавства на музичному інструменті; сприяти всебічному розвитку музичних здібностей, образного творчого мислення, артистизму; виховувати естетичний смак та любов до музичного мистецтва, моральні та професійні якості особистості музиканта-педагога, підвищувати його професійну ерудицію.

Основні завдання дисципліни:

- опанування основ інструментально-виконавської техніки;
- практичне вивчення інструментальних творів, різноманітних за ідейно-художнім змістом та музично-стилістичними особливостями;
- формування музичного кругозору майбутніх учителів музичного мистецтва засобами різноманітного репертуару;
- оволодіння виконавсько-технічними навичками, необхідними для професійної роботи з викладання музичного мистецтва;
- засвоєння основних методів і прийомів роботи з навчання гри на музичному інструменті;
- озброєння методикою самостійної роботи над інструментальними творами і технічними вправами;
- вироблення у студентів умінь і навичок сольного та колективного музикування;
- формування готовності до роботи з дитячими музичними колективами;
- оптимізація професійної підготовки вчителя музичного мистецтва в інтегрованій єдності музично-виконавського та педагогічного компонентів.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 3. Здатність до навчання, самонавчання й опанування сучасних знань, необхідних для організації ефективної діяльності у професійній сфері; пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 6. Здатність до особистісного і професійного самовизначення, самоствердження й самореалізації; толерантного ставлення до всіх суб'єктів педагогічної взаємодії.
	ЗК 7. Здатність до організації партнерсько-лідерських стосунків, створення команди односторонців, ухвалення ефективних рішень у стандартних та невизначених умовах та готовність брати відповідальність за результати спільної діяльності.

	ЗК 8. Здатність діяти на основі принципів і норм педагогічної етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й здобувачами освіти на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність систематично застосовувати набуті теоретичні і методичні знання, критично аналізувати концептуальні історичні, філософські, психолого-педагогічні, музично-теоретичні, вокальні, диригентсько-хорові, інструментальні принципи, методи і технології з урахуванням англомовного контексту.
	ФК 9. Здатність до різних видів виконавської діяльності: вокальної (інтерпретація вокальних творів державною, англійською та мовами національних спільнот Північного Приазов'я), інструментальної (інтерпретація інструментальних творів, в тому числі і композиторів Північно-Східного регіону) на регіональному, національному, європейському та глобалізаційному рівнях (фестивалі, конкурси, майстер-класи тощо) із застосуванням англомовної комунікації.
	ФК 10. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові області, використовуючи здобуті психолого-педагогічні, музично-теоретичні, методичні, англомовні знання, вокальні, диригентсько-хорові, інструментальні навички для продовження навчання із значним ступенем автономії.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН 2. Генерувати базові знання та розуміння основ музичного мистецтва, інших видів мистецтв, англійської мови у професійній діяльності.	
ПРН 4. Класифікувати, інтегрувати, екстраполювати та інтерпретувати, як державною, так і англійською мовами, музичні твори та мистецькі об'єкти і процеси з урахуванням національних, регіональних контекстів в академічному середовищі.	
ПРН 5. Майстерно ілюструвати вокальні (англійською та мовами національних спільнот Північного Приазов'я) та інструментальні музичні твори як в освітньому процесі, так і в професійній сфері на регіональному, національному, європейському та глобалізаційному рівнях (фестивалі, конкурси, майстер-класи тощо), застосовуючи англомовний контент.	
ПРН 8. Застосовувати знання на сучасному рівні з музичного мистецтва, суміжних мистецтв (вокального, інструментального, образотворчого, хореографічного та ін.) та англійської мови з метою розуміння міждисциплінарних зв'язків між ними для подальшої їх інтеграції в освітньому процесі.	
ПРН 9. Класифікувати, співвідносити, критично аналізувати й оцінювати відкриті джерела інформації державною і англійською мовами для проведення освітньої діяльності та наукового пошуку.	
ПРН 13. Створювати в освітньому середовищі партнерсько-лідерські стосунки в командах однодумців, дискутувати, експериментувати, аргументувати, підсумовувати, ухвалювати	

ефективні рішення у стандартних і невизначених умовах, брати відповідальність за результати спільної діяльності.

ПРН 14. Планувати, організувати, здійснювати, підводити підсумки самостійної роботи, уміти отримувати результат у визначений deadline з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль «Основний музичний інструмент»

Змістовий модуль 1. Інструктивно-технічна підготовка студентів.

Тема 1. Гами дієзні до 3-х знаків.

Тема 2. Розвиток технічних навичок у роботі над етюдом.

Тема 3. Музична термінологія. Читання з листа легких пісень шкільного репертуару.

Змістовий модуль 2. Художньо-виконавська підготовка студентів.

Тема 4. Опанування п'єси шкільного репертуару за 2 клас.

Тема 5. Робота над твором великої форми.

Тема 6. Реалізація художньо-виконавського задуму при виконанні п'єси українського автора.

Змістовий модуль 3. Художньо-інтегративна підготовка студентів.

Тема 7. Розвиток виконавської техніки. Робота над етюдом.

Тема 8. Гами бемольні до 3 знаків.

Тема 9. Опанування п'єси шкільного репертуару за 1 клас.

Змістовий модуль 4. Художньо-виконавська підготовка студентів.

Тема 10. Робота над твором великої форми.

Тема 11. Розвиток виконавських навичок у роботі над поліфонічним твором

Модуль «Додатковий музичний інструмент»

Змістовий модуль 1. Формування початкових навичок гри на музичному інструменті.

Тема 1. Постановка виконавського апарату та основні принципи звукоутворення.

Тема 2. Координація рук при вирішенні різноманітних технічних завдань.

Змістовий модуль 2. Звуковидобування лівою рукою і позиційна гра.

Тема 3. Звуковидобування лівою рукою. Мелізми.

Тема 4. Принципи руху лівої руки при зміні позицій.

Змістовий модуль 3. Розширення технічного та художнього арсеналу

Тема 5. Керування якісними характеристиками звука.

Тема 6. Виконавські прийоми підвищеної складності і колористичні прийоми.

Змістовий модуль 4. Особливості використання музичного інструмента як засобу музичного виховання школярів

Тема 7. Два різнохарактерні твори.

Тема 8. Виконання двох пісень шкільного репертуару під власний інструментальний супровід.

Модуль «Оркестровий клас»

Змістовий модуль 1. Склад оркестру та його загальний звуковий об'єм.

Тема 1. Музичні інструменти українського народу, їх виникнення та удосконалення талановитими майстрами.

Тема 2. Характеристика оркестрових інструментів, їх технічні та художньо-виражальні можливості, прийоми гри.

Змістовий модуль 2. Характеристика звукових об'ємів струнно-смичкової групи.

Тема 3. Смичкові музичні інструменти – група струнних музичних інструментів, звук на яких видобувається за допомогою смичка, яким проводять по натягнутих струнах.

Тема 4. Загальний оркестровий діапазон та звукові можливості окремих інструментів смичкової групи.

Змістовий модуль 3. Звуковий об'єм духової та струнної групи.

Тема 5. Загальний оркестровий діапазон та об'єм струнно-щипкової групи.

Тема 6. Підгрупи духових інструментів в оркестрі. Яскрава, потужна звучність духової групи оркестру.

Змістовий модуль 4. Використання баянів та акордеонів у оркестрі.

Тема 7. Оркестрові можливості інструментів клавішно-міхової групи. Застосування інструментально-виконавських умінь, набутих у класі основного музичного інструменту (баян, акордеон).

Тема 8. Робота над звуком, динамікою, нюансуванням, артикуляцією. Робота над оркестровим строєм та ансамблем. Динаміка, штрихи, характер звуковедення. Виконання в темпі у ансамблі з іншими інструментами оркестру.

4. Структура навчальної дисципліни

Модуль «Основний музичний інструмент»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		го	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Інструктивно-технічна підготовка студентів												
Тема 1. Гама дієзні до 3-х знаків.	7				2	5	7					7
Тема 2. Розвиток технічних навичок у роботі над етюдом	7				3	4	7				1	6
Тема 3. Музична термінологія. Читання з листа.	1					1	1					1
Разом за змістовим модулем 1	15				5	10	15				1	14
Змістовий модуль 2. Художньо-виконавська підготовка студентів												
Тема 4. Опанування п'єси шкільного репертуару за 2 клас	3				1	2	3					3
Тема 5. Робота над твором великої форми.	5				2	3	5					5
Тема 6. Реалізація художньо-виконавського задуму при виконанні п'єси українського автора	7				2	5	7				1	6
Разом за змістовим модулем 2	15				5	10	15				1	14
Змістовий модуль 3. «Художньо-інтегративна підготовка студентів»												
Тема 7. Розвиток виконавської техніки. Робота над етюдом	8				3	5	8				1	7
Тема 8. Гама бемольні до 3 знаків	5				2	3	5				1	4

Тема 9. Опанування п'єси шкільного репертуару за 1 клас	2					2	2					2	
Разом за змістовим модулем 3	15				5	10	15					2	13
Змістовий модуль 4. Художньо-виконавська підготовка студентів													
Тема 10. Робота над твором великої форми.	6				2	4	6					1	5
Тема 11. Розвиток виконавських навичок у роботі над поліфонічним твором	9				3	6	9					1	8
Разом за змістовим модулем 4	15				5	10	15					2	13
Усього годин	60				20	40	60					6	54

Модуль «Додатковий музичний інструмент»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Формування початкових навичок гри на музичному інструменті.													
Тема 1. Постановка виконавського апарату та основні принципи звукоутворення	7				2	4	7					1	6
Тема 2. Координація рук при вирішенні різноманітних технічних завдань	8				3	5	8					1	7
Разом за змістовим модулем 1	15				5	10	15					2	13
Змістовий модуль 2. Звуковидобування лівою рукою і позиційна гра													
Тема 3. Звуковидобування лівою рукою. Мелізми	7				2	5	7						7
Тема 4. Принципи руху лівої руки при зміні позицій.	8				2	6	8					1	7
Разом за змістовим модулем 2	15				4	11	15					1	14

Змістовий модуль 3. Розширення технічного та художнього арсеналу												
Тема 5. Керування якісними характеристиками звука	7				3	4	7				1	6
Тема 6. Виконавські прийоми підвищеної складності і колористичні прийоми.	8				3	5	8				1	7
Разом за змістовим модулем 3	15				6	9	15				2	13
Змістовий модуль 4. Особливості використання музичного інструмента як засобу музичного виховання школярів												
Тема 7. Два різнохарактерні твори.	7				3	4	7				1	6
Тема 8. Виконання двох пісень шкільного репертуару під власний інструментальний супровід.	8				2	5	8					8
Разом за змістовим модулем 4	15				5	9	15				1	14
Усього годин	60				20	40	60				6	54

Модуль «Оркестровий клас»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма			заочна форма		
	усього	у тому числі		усього	у тому числі	
		п	с.р.		п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальний звуковий об'єм оркестру						
Тема 1. Музичні інструменти українського народу, їх виникнення та удосконалення талановитими майстрами.	7	2	5	8	2	6
Тема 2. Характеристика оркестрових інструментів, їх технічні та художньо-виражальні можливості, прийоми гри.	8	2	6	7		7
Разом за змістовим модулем 1	15	4	11	15	2	13

Змістовий модуль 2. Характеристика звукових об'ємів струнно-смичкової групи						
Тема 3. Смичкові музичні інструменти – група струнних музичних інструментів, звук на яких видобувається за допомогою смичка, яким проводять по натягнутих струнах.	7	2	5	7	2	5
Тема 4. Загальний оркестровий діапазон та звукові можливості окремих інструментів смичкової групи.	8	2	6	8	2	6
Разом за змістовим модулем 2	15	4	11	15	4	11
Змістовий модуль 3. Звуковий об'єм духової та струнної групи						
Тема 5. Загальний оркестровий діапазон та об'єм струнно-щипкової групи.	7	4	3	7		7
Тема 6. Підгрупи духових інструментів в оркестрі. Яскрава, потужна звучність духової групи оркестру.	8	4	4	8	2	6
Разом за змістовим модулем 3	15	8	7	15	2	13
Змістовий модуль 4. Використання баянів та акордеонів у оркестрі						
Тема 7. Оркестрові можливості інструментів клавішно-міхової групи. Застосування інструментально-виконавських умінь, набутих у класі основного музичного інструменту (баян, акордеон).	7	2	5	7		7
Тема 8. Робота над звуком, динамікою, нюансуванням, артикуляцією. Робота над оркестровим строем та ансамблем. Динаміка, штрихи, характер звуковедення. Виконання в темпі у ансамблі з іншими інструментами оркестру.	8	2	6	8		8
Разом за змістовим модулем 4	15	4	11	15		15
Усього	60	20	40	60	8	52

5. Теми індивідуальних занять

Модуль «Основний музичний інструмент»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Гами дієзні до 3-х знаків. Арпеджіо. Акорди.	2	-
2	Розвиток технічних навичок у роботі над етюдом.	3	1
3	Опанування п'єси шкільного репертуару за 2 клас	1	-
4	Робота над твором великої форми.	2	-
5	Реалізація художньо-виконавського задуму при виконанні п'єси рухливого характеру.	2	1
6	Розвиток виконавської техніки. Робота над етюдом.	3	1
7	Гами бемольні до 3 знаків. Арпеджіо. Акорди.	2	1
8	Робота над твором великої форми. Створення художнього образу твору та відтворення його емоційного змісту.	2	1
9	Розвиток виконавських навичок у роботі над поліфонічним твором.	3	1
	Разом	20	6

Модуль «Додатковий музичний інструмент»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Постановка виконавського апарату та основні принципи звукоутворення.	2	1
2	Координація рук при вирішенні різноманітних технічних завдань	3	1
3	Звуковидобування лівою рукою. Мелізми.	2	-
4	Принципи руху лівої руки при зміні позицій.	2	1
5	Керування якісними характеристиками звука.	3	1
6	Виконавські прийоми підвищеної складності і колористичні прийоми.	3	1
7	Два різнохарактерні твори.	3	1
8	Виконання двох пісень шкільного репертуару під власний інструментальний супровід.	2	-
	Разом	20	6

6. Теми практичних занять

Модуль «Оркестровий клас»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Музичні інструменти українського народу, їх виникнення та	2	2

	удосконалення талановитими майстрами.		
2	Характеристика оркестрових інструментів, їх технічні та художньо-виражальні можливості, прийоми гри.	2	-
3	Смичкові музичні інструменти – група струнних музичних інструментів, звук на яких видобувається за допомогою смичка, яким проводять по натягнутих струнах.	2	2
4	Загальний оркестровий діапазон та звукові можливості окремих інструментів смичкової групи.	2	2
5	Загальний оркестровий діапазон та об'єм струнно-щипкової групи.	4	-
6	Підгрупи духових інструментів в оркестрі. Яскрава, потужна звучність духової групи оркестру.	4	2
7	Оркестрові можливості інструментів клавішно-міхової групи. Застосування інструментально-виконавських умінь, набутих у класі основного музичного інструменту (баян, акордеон).	2	-
8	Робота над звуком, динамікою, нюансуванням, артикуляцією. Робота над оркестровим строєм та ансамблем. Динаміка, штрихи, характер звуковедення. Виконання в темпі у ансамблі з іншими інструментами оркестру.	2	-
	Разом	20	8

7. Самостійна робота

Модуль «Основний музичний інструмент»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Гами дієзні до 3-х знаків. Арпеджіо. Акорди.	5	7
2	Робота над етюдом. Ескізне вивчення етюдів. Робота над технічними труднощами виконання, фразуванням, динамічними відтінками.	4	6
3	Музична термінологія. Читання з листа акомпанементу до легких пісень шкільного репертуару.	1	1
4	Знаходження зручної аплікатури у п'єсі шкільного репертуару за 2 клас. Робота над художнім образом.	2	3
5	Робота над твором великої форми. Ознайомлення з драматургією сонатного аллегро. Ескізне вивчення всієї сонати.	3	5
6	Реалізація художньо-виконавського задуму при виконанні п'єси наспівного характеру. Закріплення навичок кантиленного звуковидобування.	5	6

7	Ескізне вивчення етюду. Робота над технічними труднощами виконання.	5	7
8	Гама бемольні до 3 знаків. Арпеджіо. Акорди.	3	4
9	Опанування п'єси шкільного репертуару за 1 клас. Характеристика засобів виразності. Складання художньо-виконавського аналізу п'єси. Створення власної концепції виконання.	2	2
10	Робота над твором великої форми. Створення художнього образу твору та відтворення його емоційного змісту. Прислуховування твору великої форми у виконанні видатних музикантів.	4	5
11	Поліфонічний твір. Подолання технічних труднощів у поліфонічному творі. Цілісне виконавське охоплення художнього змісту твору. Ознайомлення з різними редакціями твору. Знайомство з уртекстом. Створення власної концепції виконання.	6	8
Разом		40	54

Модуль «Додатковий музичний інструмент»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Постановка виконавського апарату та основні принципи звукоутворення.	4	6
2	Координація рук при вирішенні різноманітних технічних завдань	5	7
3	Звуковидобування лівою рукою. Мелізми.	5	7
4	Принципи руху лівої руки при зміні позицій.	6	7
5	Керування якісними характеристиками звука.	4	6
6	Виконавські прийоми підвищеної складності і колористичні прийоми.	5	7
7	Два різнохарактерні твори.	4	6
8	Виконання двох пісень шкільного репертуару під власний інструментальний супровід.	5	8
Разом		40	54

Модуль «Оркестровий клас»

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Музичні інструменти українського народу, їх виникнення та удосконалення талановитими майстрами.	5	6
2	Характеристика оркестрових інструментів, їх технічні та художньо-виражальні можливості, прийоми гри.	5	7
3	Смичкові музичні інструменти – група струнних музичних	5	5

	інструментів, звук на яких видобувається за допомогою смичка, яким проводять по натягнутих струнах.		
4	Загальний оркестровий діапазон та звукові можливості окремих інструментів смичкової групи.	5	6
5	Загальний оркестровий діапазон та об'єм струнно-щипкової групи.	5	7
6	Підгрупи духових інструментів в оркестрі. Яскрава, потужна звучність духової групи оркестру.	5	6
7	Оркестрові можливості інструментів клавішно-міхової групи. Застосування інструментально-виконавських умінь, набутих у класі основного музичного інструменту (баян, акордеон).	5	7
8	Робота над звуком, динамікою, нюансуванням, артикуляцією. Робота над оркестровим строем та ансамблем. Динаміка, штрихи, характер звуковедення. Виконання в темпі у ансамблі з іншими інструментами оркестру.	5	8
	Разом	40	52

8. Методи навчання

- словесні (бесіди, дискусії, пояснення, проблемного пояснення);
- ілюстративні (показ, демонстрація, спостереження);
- пояснювально-ілюстративні (поєднання викладачем пояснень з ілюстрацією прийомів);
- репродуктивні (відтворення студентами виконавських дій викладача або іншого виконавця);
- використання технічних засобів (аудіо- та відео- запис, програмного комп'ютерного забезпечення тощо);
- репродуктивно-варіативні (видозмінене відтворення запозичених виконавських дій);
- креативні, творчі (створення студентами оригінальних варіантів інтерпретації музичних творів, опанування навичок імпровізації тощо);
- проблемно-пошукові (самостійний пошук студентами засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних завдань);
- проектування (створення власного проекту роботи над музичним твором);
- метод самоаналізу (формування у студентів навичок самоаналізу та самостійного коригування своїх навчальних дій);
- комплексні методи (на основі інтеграції знань з інших фахових дисциплін у процесі інструментальної підготовки).

9. Методи контролю

Аудиторне та аудіо-прослуховування, перегляд відеозаписів, академічний концерт, опитування (індивідуальне, фронтальне та комбіноване).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти впродовж семестру відбувається за накопичувальною системою на основі внутрішньої університетської 100-бальної шкали.

Кожний модуль навчального курсу оцінюється окремо, загальна оцінка вираховується як середнє арифметичне підсумкових балів, отриманих з «основного музичного інструмента», «додаткового музичного інструмента» та «оркестрового класу». Якщо принаймні за один із цих модулів здобувач освіти отримує нижче 50-ти балів, результати вивчення усього курсу вважаються незадовільними, що зумовлює необхідність його повторного складання, або повторного проходження.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
78-89	B	добре	
65-77	C		
58-64	D	задовільно	
50-57	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засоби оцінювання студентів

за модулем «Основний музичний інструмент»:

Поточне оцінювання результатів навчання в межах аудиторної та самостійної роботи, модульний контроль, залік.

Музичні твори, виконані під час сольних виступів у концертних програмах, музичних фестивалів та конкурсах можуть бути зараховані в межах оцінювання окремих тем.

Розподіл балів, які отримують студенти

I семестр

Поточне тестування та самостійна робота						МКР	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10*	10	10	10	10	10	40	100

*вказується максимальна кількість балів

Під час модульної контрольної роботи студенти виконують:

1. Етюд.
2. Дві різнохарактерні п'єси.

II семестр

Поточне тестування та самостійна робота					МКР	Сума
Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4			
T7	T8	T9	T10	T11		
10	10	10	10	10	50	100

Під час модульної контрольної роботи студенти виконують:

1. Етюд.
2. Твір великої форми.
3. П'єсу шкільного репертуару за 1 клас.

Складові оцінки навчальних досягнень здобувачів освіти у відсотковому відношенні в межах максимальної кількості балів за проходження теми, або виконання модульної контрольної роботи:

- знання напам'ять музичного тексту виконуваних творів	– від 0 до 20%;
- якість звуковидобування	– від 0 до 20%;
- технічна вправність	– від 0 до 20%;
- точна передача стилевих особливостей твору	– від 0 до 10%;
- переконливість виконавської інтерпретації	– від 0 до 10%;
- впевнене й емоційне виконання	– від 0 до 10%;
- артистизм	– від 0 до 10%.
Загалом	– від 0 до 100%.

Засоби оцінювання студентів

за модулем «Додатковий музичний інструмент»:

Поточне оцінювання результатів навчання в межах аудиторної та самостійної роботи, модульний контроль, залік.

Музичні твори, виконані під час сольних виступів у концертних програмах, музичних фестивалях та конкурсах можуть бути зараховані в межах оцінювання окремих тем.

**Розподіл балів, які отримують студенти
I семестр**

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР	
T1	T2	T3	T4	50	100
12	12	13	13		

Під час модульної контрольної роботи студенти виконують:

1. Інструментальну п'єсу або етюд.
2. Акомпанемент до дитячої пісні або інструментальний твір зі слухання музики у закладах загальної середньої освіти.

II семестр

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		МКР	
T5	T6	T7	T8	50	100
12	13	12	13		

Під час модульної контрольної роботи студенти виконують:

1. Інструментальний твір кантиленного характеру.
2. Інструментальний твір рухливого характеру
3. Акомпанемент до дитячої пісні або інструментальний твір зі слухання музики у закладах загальної середньої освіти.

Складові оцінки навчальних досягнень здобувачів освіти у відсотковому відношенні в межах максимальної кількості балів за проходження теми, або виконання модульної контрольної роботи:

- знання напам'ять музичного тексту виконуваних творів	– від 0 до 20%;
- якість звуковидобування	– від 0 до 20%;
- технічна вправність	– від 0 до 20%;
- точна передача стильових особливостей твору	– від 0 до 10%;
- переконливість виконавської інтерпретації	– від 0 до 10%;
- впевнене й емоційне виконання	– від 0 до 10%;
- артистизм	– від 0 до 10%.
Загалом	– від 0 до 100%.

**Засоби оцінювання студентів
за модулем «Оркестровий клас»:**

Поточне оцінювання гри оркестрових партій на практичних заняттях, оцінка за самостійні домашні завдання, модульний контроль, залік. Музичні твори, виконані у складі оркестру під час виступів у концертних програмах,

музичних фестивалів та конкурсах можуть бути зараховані в межах оцінювання окремих тем.

Розподіл балів, які отримують студенти

I семестр

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР	
T1	T2	T3	T4	50	100
12	13	12	13		

Під час модульної контрольної роботи оцінюється індивідуальне і колективне виконання оркестрових партій всіх творів, передбачених тематичним змістом курсу.

II семестр

Поточне тестування та самостійна робота					Сума
Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		МКР	
T5	T6	T7	T8	50	100
12	13	12	13		

Під час модульної контрольної роботи оцінюється індивідуальне і колективне виконання оркестрових партій всіх творів, передбачених тематичним змістом курсу.

Складові оцінки навчальних досягнень здобувачів освіти у відсотковому відношенні в межах максимальної кількості балів за проходження теми, або виконання модульної контрольної роботи:

- впевнене читання музичного тексту оркестрових партій – від 0 до 20%;
- якість звуковидобування – від 0 до 10%;
- технічна вправність – від 0 до 10%;
- точна передача стилевих особливостей твору – від 0 до 10%;
- переконливість виконавської інтерпретації – від 0 до 10%;
- впевнене й емоційне виконання – від 0 до 10%;
- артистизм – від 0 до 10%;
- володіння навичками колективної гри (ритмічна синхронність, артикуляційна, динамічна і темброва узгодженість, слуховий контроль) – від 0 до 10%;
- розуміння функції своєї партії у загальному звучанні твору – від 0 до 10%.

Загалом – від 0 до 100%.

11. Методичне і технічне забезпечення

Акустичні музичні інструменти, звукопідсилювальна апаратура, методична література, друковані та електронні нотні матеріали, аудіо- та відео-записи. Персональний комп'ютер з програмами для запису та редагування музичних творів.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бродський Г.Л., Горбенко О.Б., Сметана С.О. Оркестровий клас : навчально-методичний посібник. Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2016. 328 с.
2. Гаркуша Л.І., Економова О.С. Підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва до професійної діяльності. Навчально-методичний посібник. Київ: КУ.ім. Б.Грінченка, 2016. 161с.
3. Генкин А.А. Эстетические основы «чистого» пианизма в этюдах и упражнениях Карла Черни: монография. Харьков: Мачулин, 2019. 304 с.
4. ГризоголазоваТ.І. Методика навчання гри на фортепіано: навчальний посібник. Київ: Вид-во НПУ імені М.П.Драгоманова, 2018. 169 с.
5. Гринчук І.П. Методичні аспекти роботи над зразками жанру мініатюри у класі фортепіано: Методична розробка. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2018. 2018. 53 с.
6. Михалюк А. М. Формування виконавської культури майбутніх учителів музики засобами українського фортепіанного мистецтва : навчально-методичний посібник. Київ: Ліра-К, 2016. 220 с.
7. Новосядла І.С. Методологія викладання спеціального інструмента (фортепіано) у вищому навчальному закладі: методичні рекомендації для організації самостійної роботи студентів за напрямом підготовки 014.13 «Середня освіта (Музичне мистецтво)» Івано-Франківськ: Ярина, 2017. 28 с
8. Основи викладання гри на фортепіано : [навчальний посібник до курсів «Музично-інструментальне виконавство», «Основний музичний інструмент», «Виконавське мистецтво», «Історія і методика вищої мистецької освіти» / Укл. Стотика І. Г., Власенко Е. А. Мелітополь, 2020 р. 93 с.
9. Шукайло В. Ф. Шлях до майстерності піаніста: навчально-методичний посібник. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2017. – 206 с.
10. Яценко І.А. Методика викладання гри на спеціальному інструменті : метод. рек. для студ. спец. 6.020204 «Музичне мистецтво». Луганськ : ДЗ «ЛНУ ім. Т. Шевченка», 2015. 103 с.

Допоміжна

1. Барсова І. Книга про оркестр. Київ: «Музична Україна», 1981. 206 с.
2. Богданов В. Історія духового музичного мистецтва України. Харків, 2000. 254 с.
3. Гуцал В. Грає оркестр українських народних інструментів. Київ : «Мистецтво», 1978. 134 с.

4. Косенко П.Б. Основи класичної техніки гітариста: метод. рек.. Київ : Муз. Україна, 2013. 44 с.
5. Михайлова Н. П. Особливості формування педагогічної майстерності студентів-піаністів у музичному вчз: Одеса: Астропринт, 2014. С.136
6. Пятигорский В.М. Система скрипичной техники: учебно-метод. Пособие. В 2-х ч. Часть I. Теория. Методические указания. Киев : Кафедра, 2011. 120 с.
7. Фоміна Т. М. Сильові принципи фортепіанного виконання і можливості індивідуальної виконавської інтерпретації: навч. посіб. Одеса: Астропринт, 2014. 136с.
8. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. Харків : Держ. вид-во України, 1930. 287 с.
9. Classical & Fingerstyle Guitar Techniques by David Oakes. – Hal Leonard Corporation, 2000. – 59 p.
10. Gerard Charlie. Improvising Jazz Trumpet. Ney York: Amsco Publications, 2003. 80 p.

13. Інформаційні ресурси

1. <https://dspace.bdpu.org/>
2. <https://library.bdpu.org/>
3. <http://www.dls.kherson.ua/dls/Library/LibdocView.aspx?id=3f8c5870-0c75-49b5-90a3-6f95f71711b5>
4. <https://www.musicaneo.com/>
5. <http://www.musicfancy.net/uk/sheet-music-archive-ua>
6. <http://www.nbu.gov.ua>
7. <http://notes.tarakanov.net/>
8. <http://www.sheetmusicarchive.net/>